

Lackfi János

EGY MONDAT

Hol irodalom van, ott irodalom van
a pókháló közelében a légy a falonban
mint ólompára a forgalomban,
mint adalékanyag az italomban,
mely belém épül észrevétlen,
én szólok még, de már az ő nevében.

Hol irodalom van, ott irodalom van
feketén bólingató eperfalombban,
családmeleg alomban,
hol a kedves teste
ruhájából kivetkeztetve,
hideg ellen ív papírba burkolva –
s a rétegek közt mélyebbre hatolva
mindig újabb írott kötegekre
akad kezed, mely vágyra sejtmelegre.

Hol irodalom van, ott irodalom van
kávéház szegletén, születésnapomban.
Ringat a kézikönyvek anyaméhe,
s az anyakönyvek steril tintakéke,
pörögsz vissza oda, ahol a kezdet
minden anyát és minden fiat nemzett.

Hol irodalom van, ott irodalom van
a szállj dalomban és a szólj dalomban,
papíremlők papírszívébe bökve
papírhandzsár, s mi jajgatunk örökre.

Hol irodalom van, ott irodalom van
ütve általútnál csekély halomban,
megírja szerepét a hősnek,

ki minden betűtől erősebb,
szeretteinknél is ismerősebb,
ólom-vért izzad, ha merő seb.

Hol irodalom van, ott irodalom van
harmadik, negyedik birodalomban,
emlékezésben, mely vesztett csatákat
újragondoltat, győzelemmel áltat,
s ha a szabadság lefejezve,
fogjunk egy újabb fejezetbe,
papírra nyomják semmi bérünket,
hős, aki tüntet, hős lesz, aki büntet.

Hol irodalom van, ott irodalom van
kiderült s elmismásolt titokban,
abban, ahogy a történelem aktáját
folyóba, folyóiratba darálják,
interneten a nép elébe tárják,
adattengerbe süllyednek a gályák,
fájukat holnap papírrá darálják,
hozzákavarva holtak tunikája,
ráróva tengeri csata krónikája.

Hol irodalom van, ott irodalom van
a rohanásban, forradalomban,
katonák fején papírcsákó,
kezükben a fegyvernek látszó
összegöngyölt újság vagy óság,
mulandóság, maradandóság,
ó, irodalmi mindenhatóság!

Hol irodalom van, ott irodalom van
az öt emelet magas könyvtoronyban,
hol könyv a fal, hol köbméter a mérték,
hol vérszegény lapon sápad a vérkép,
térképek alján bakarasz a lépték,
feledve, hogy azt élő lábak lépték.

Hol irodalom van, ott irodalom van
 költőzködési könyvdobozhalomban,
 aluljáróbeli antikváriomban,
 hol könyv lapokon vízjelként derengnek
 az évtizedes olvasói nedvek,
 börtönkönyvtárban, megyei könyvtárban,
 hervadt könyvtárosnéik illatában,
 kik könyvport szívnak és könyvport lehelnek,
 könyvből olvassák, könyveket könyvelnek.

S ha hinnéd, hogy van menekülni odvad,
 tudd, hogy magad is csak irodalom vagy,
 ott van a félrecsúszott nyakkendőben,
 s az ős-okban, az elfelejtett nőben,
 kinek már csak rímeire emlékszel,
 kit már leírtál több mint elégszer:
 nyakán bárányganéj betűgyöngy
 vakít, akár az ékszer.

Mert hol irodalom van, ott irodalom van,
 előszivárog DNS-ből vagy honnan.
 A tükröből mögüled előbújnak
 a múltak s a régít adják el veled újnak,
 Szindbádok a te szájaddal beszélnek,
 vámpír-hősök veszik bérbe a véred,
 helyettük szólsz, és ha saját szavad van,
 más mosta már meg lábát a szavadban.

Hol irodalom van, ott irodalom van,
 ott kedvesed szemében téma lobban,
 szemed villan, mikor valaki szenved,
 a ceruzát máris hegyezni kezded,
 és beledöföd, épp a fájó pontba,
 itt bárki szól, minden mikrofonpróba.

Ha gyerek nyaggat, adnál neki kekszet,
 a gyermekszáját papírlapra jegyzed,
 figyeled léptét botló öregeknek,
 hátha elesnek,

mind érdekes kísérlet,
 hisz író soha nem kap sérvet,
 ha terheket hőseivel emeltet.

Ebédkor tányérod mellé letéve
 a nyitott könyv, és nincsen soha vége,
 betűt eszel, iszol, az esti fénykéve
 alatt a könyvek löknek álomba végre,
 és álmodban tovább olvasod-írod
 a sorokat, a polcon már vár a sírod,
 egy üres könyvhely, feketén világít,
 míg becsúztatják léted kemény tábláit,
 koporsódat, a hely kitüntet és eltüntet,
 az ábécé magába nyel mindünket,
 s a polcon vágyjuk szívdobogva egyre,
 hátha egy olvasókéz közeledne.

Hol irodalom van, ott irodalom van
 a túlvilági jutalomban,
 hogy majd halálod után felfedeznek,
 és Bibliaként bújják könyved ezrek,
 sebaj, ha már nem éred ezt meg:
 feltámadásoddal revolvereznek.

Holmi, 2008/1.

(Lackfi János 1971-ben született Budapesten. Verset és prózát is ír, műfordítással foglalkozik. József Attila-díjas.)